

מערך שיעור – ביעור שביעית

מטרת השיעור:

להסביר את המונח "ביעור פירות שביעית".

מקורות מרכזיים:

ויקרא פרק כה

(ו) וְהִיְתָה שֵׁשֶׁת הָאָרְצִי לָכֶם לְאֹכְלָה לָהּ וְלַעֲבָדָהּ וְלֹאֲמַתָּהּ וְלִשְׂכִירָהּ וְלִתְשׁוּבָהּ הַגֵּרִים עִמָּךְ:

(ז) וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחֲיָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ תְּהִיָּה כְּלִי־תְבוּאָתָהּ לְאָכֹל:

רש"י

אם חיה אוכלת בהמה לא כל שכן, שמזונותיה עליך? מה תלמוד לומר ולבהמתך?

מקיש בהמה לחיה, כל זמן שחיה אוכלת מן השדה האכל לבהמתך מן הבית, כלה לחיה מן השדה כלה לבהמתך מן הבית.

רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ז הלכה ג

אסור לאכול אחר הביעור בין לעניים בין לעשירים, ואם לא מצא אוכלין בשעת הביעור שורף באש או משליך לים המלח ומאבדן לכל דבר שמאבד.

רמב"ן ויקרא (פרשת בהר) פרק כה פסוק ז

ואין הענין שיהיו הפירות אחר זמן הביעור אסורין בהנאה ובאכילה ויהא מחויב לאבדם, ולא מנו חכמים במשנה (סוף תמורה) פירות שביעית לא מן הנשרפים ולא מן הנקברים, ואינו אלא שהוא צריך לבערם מרשותו ולהפקירם לעניים ולכל אדם, כענין בערתי הקדש מן הבית.

כשיטת הרמב"ן פסקו למעשה רוב הפוסקים, ובזמן הביעור צריך להפקיר את הפירות שברשותו. בעת ביעור הפירות מוציא את הפירות מהבית אוסף שלושה אנשים ואומר להם שהפירות מופקרים אם אף אחד לא לוקח יכול להחזיר את הפירות הביתה ולאכלם בקדושה

זמן הביעור

חובת הביעור חלה בשעה שתם הגידול של אותו המין בשדה.

לכל פרי יש זמן ביעור שונה, לדוגמה::

- שסק בסיון של שנה שביעית
- לימון בתמוז של שנה שמינית
- תאנה בכסלו של שמינית
- רימון באדר של שמינית

מבנה השיעור:

- פתיחה: מדרש חז"ל המסביר את הלימוד מן הפסוקים לגבי הזמן בו צריך "לבער" את פירות השביעית.
- הסבר המדרש ופירוש המילה "ביעור".
- דוגמאות של זמני הביעור בפירות שונים.
- משחק מספור תמונות לפי הסדר - כיצד מבערים פירות שביעית.

הצעה לתרגול:

עיין ברש"י והשלם את הפסקה הבאה בעזרת המילים המופיעות למטה:
פירות שביעית _____ באכילה. רק כאשר יש _____ מאותו הסוג _____.
_____ העונה הסתיימה ואין בשדות פירות מסוג זה, _____ להוציא מהבית את הפירות ו _____ לכולם.

אוצר מילים: פירות, בשדות, מותרים, כאשר, להפקירם, חייבים.
שאלה: איזה מילה מהמילים שבחרת מפרשת את המילה ביעור?

הצעה להרחבה בכיתה:

- לימוד המשנה בשביעית פרק ט משניות ג - ה.
- לימוד פרק ז בהלכות שמיטה ויובל ברמב"ם.

קישורים שימושיים

- [דף לימוד בנושא ביעור פירות שביעית](#) ✓
- [משחק לומדה - ביעור פירות שביעית](#) ✓
- [משחק - תפוס את הפרי](#) ✓